

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження
**«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ ЗА
ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ
«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»,
II (магістерський) рівень освіти»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньо-професійною програмою «Клінічна психологія», II (магістерський) рівень освіти» було проведено у січні 2026-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2026),
- аналіз даних (березень 2026),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (квітень 2026).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Клінічна психологія» (II (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяло участь 26 респондентів/-ок, що є аналітично достатньою кількістю, згідно загальної кількості здобувачів/-ок ОП «Клінічна психологія».

Розподіл за роками навчання: 1 курс – 19 здобувачів/-ок, що становить 73,1 % від загальної кількості опитаних; 2 курс — 7 здобувачів/-ок (26,9 %).

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Клінічна психологія») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Переважна більшість здобувачів/-ок повністю,

або радше задоволені вибором університету (88,5 %), навчанням за освітньою програмою (96,2 %) та роботою кафедр (84,6 %). Абсолютно незадоволених не було, а радше незадоволених виявлені у випадку задоволення вибором університету (3,8 %) та навчанням за освітньою програмою (3,8 %). Варіант відповіді «У чомусь так, у чомусь ні» обрало 7,7 % опитаних щодо вибору університету та 15,4 % щодо задоволеності роботою кафедр.

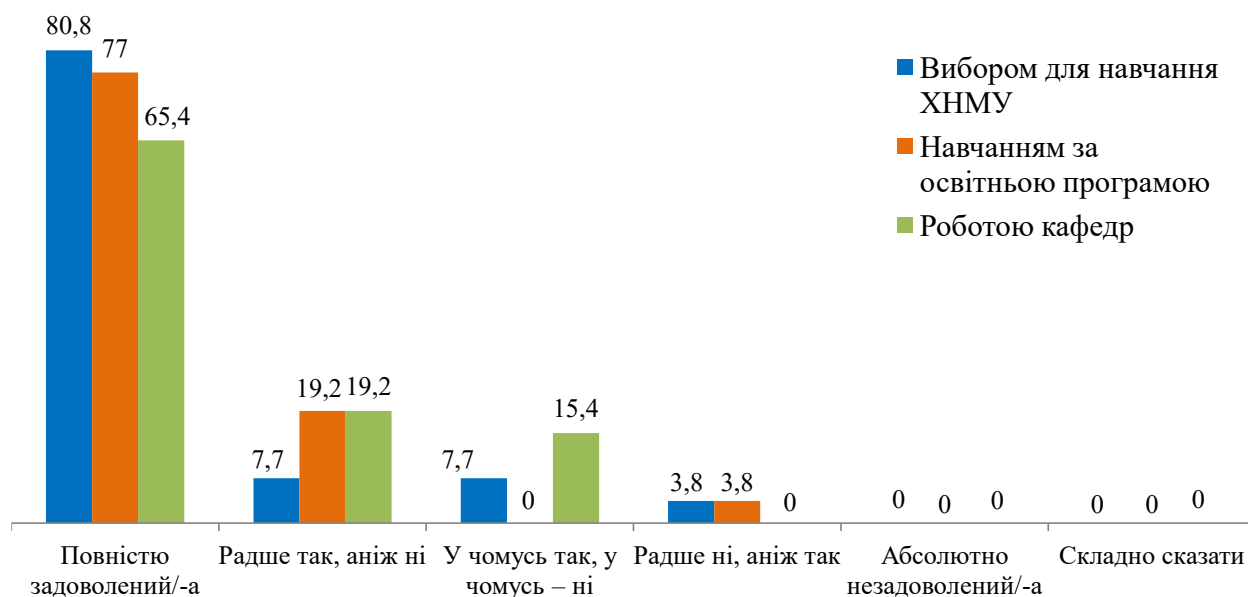

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю або радше співпали з реальністю для 80,9 %. Серединну позицію зайняли 11,5 %. Здобувачів/-ок, очікування яких від ХНМУ не співпали з реальністю була незначна кількість, а саме, 7,6 %.

Більшість здобувачів/-ок (84,6 %) у відповідях на запитання «Як у цілому Ви оцінюєте якість освітнього процесу в ХНМУ?» обрали позитивні варіанти відповіді «Дуже добре» та «Радше, добре» (див. рис. 2). Серединної позиції «У чомусь добре, у чомусь — ні» тримаються 7,7 % респондентів/-ок. Таких, які радше негативно б ставились до якості освіти в університеті теж було 7,7 %. Таких, що утримались від відповіді, теж не було.

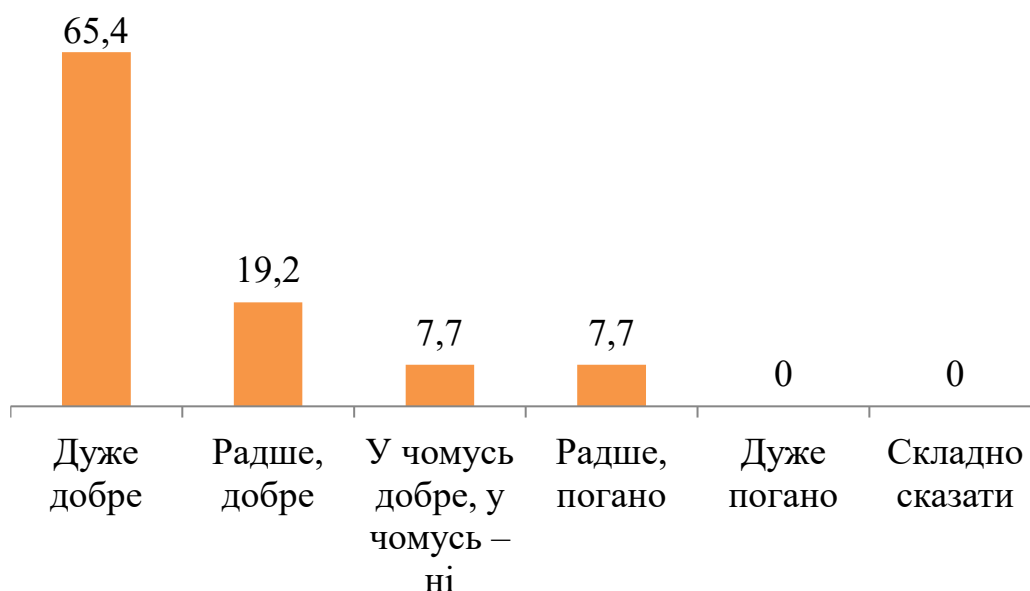

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що значна більшість опитаних (88,4 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, і також 88,4 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що найбільший вплив на забезпечення якості освіти, на думку респондентів, мають викладачі (84,6 %), які посідають перше місце в цьому «рейтингу». Другу позицію займають завідувачі кафедр (80,8 %).

Далі за рівнем впливу розташовується адміністрація університету (69,2 %). Однакову позицію поділяють здобувачі освіти та Навчально-науковий інститут якості освіти (по 65,4 % відповідно).

Останнє місце в уявному «рейтингу» агентів впливу займає Міністерство освіти і науки України (53,8 %), хоча більше половини опитаних також визнають його роль у забезпеченні якості освіти.

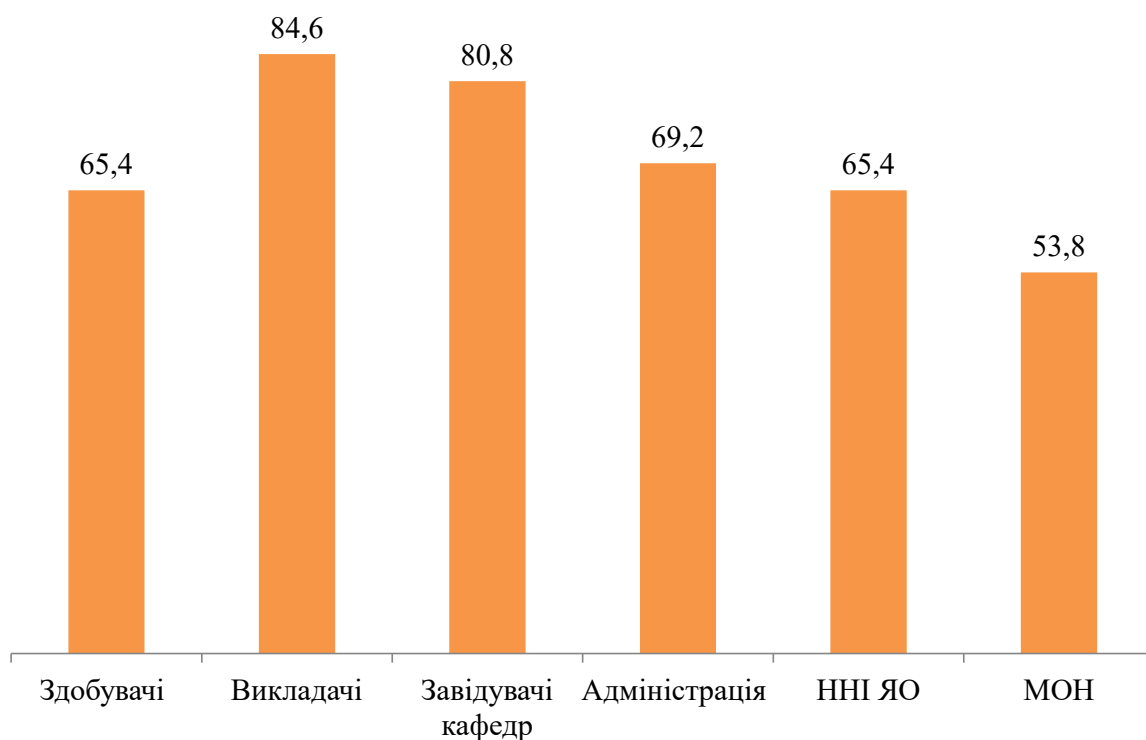

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість за всіма аспектами (див. рис. 4).

Найвищий рівень поінформованості зафіксовано щодо цілей та завдань навчання (88,5 %).

Достатньо високою є поінформованість про зміст навчання та методи і форми навчання (по 84,6 % відповідно).

Дещо нижчими, хоча також високими, є показники поінформованості про критерії оцінювання, заплановані контрольні заходи (80,8 %) та очікувані результати навчання (80,8 %), які поділяють останню позицію серед запропонованих аспектів.

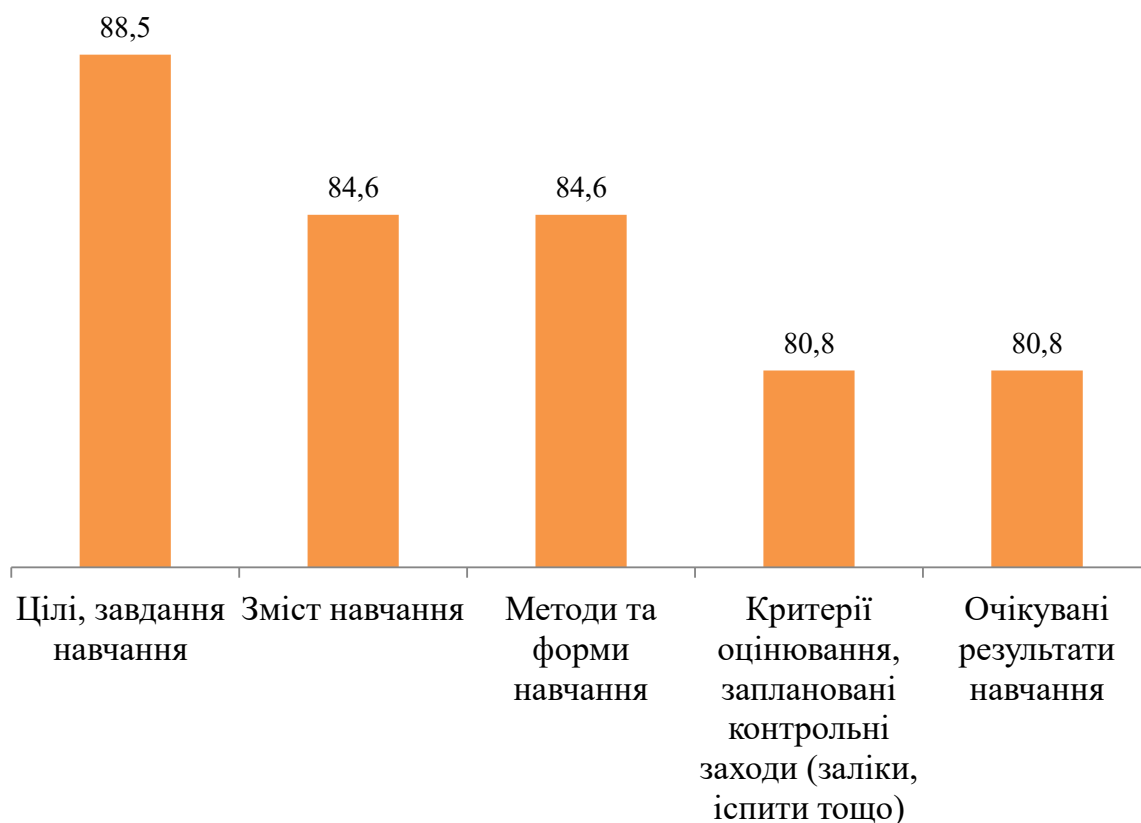

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості 84,6 % опитаних; незадоволених виявлено не було. Частина опитаних, 15,4 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «розповідь, пояснення» (92,3 %), «демонстрація презентації» (88,5 %), «обговорення» (88,5 %), «бесіда» (76,9 %), «дискусії» (76,9 %), «тести» (69,2 %), «самостійна робота з навчальним матеріалом» (61,5 %) та «реферати, доповіді, повідомлення» (53,8 %).

Рідше, за оцінками здобувачів/-ок, використовуються «усне опитування» (46,2 %) та «письмові творчі роботи» (42,3 %), тобто ці методи застосовуються менш ніж у половині випадків.

Найменш розповсюдженими є «рольові ділові ігри» (30,8 %), «письмові контрольні роботи» (23,1 %) та «використання симуляційного обладнання» (3,8 %), що дозволяє припустити їх епізодичне використання у навчальному процесі.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Більшість опитаних, вважають застосовані методи і форми ефективними (88,5 %), сучасними (84,6 %) та відповідними їхній освітній програмі (92,3 %). Неефективними ці методи вважають 3,8 %, несучасними — 11,5 %, а невідповідними освітній програмі ці методи не вважає ніхто.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 73,1 % здобувачів/-ок зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять

суттєвий чи обмежений вплив; 11,5 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, ще 15,4 % утруднились з відповіддю.

Більше третини опитаних, а саме, 38,5 % респондентів/-ок, висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Переважна більшість тих, хто висловлював пропозиції (90 %), вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). 88,5 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, ще 11,5 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі.

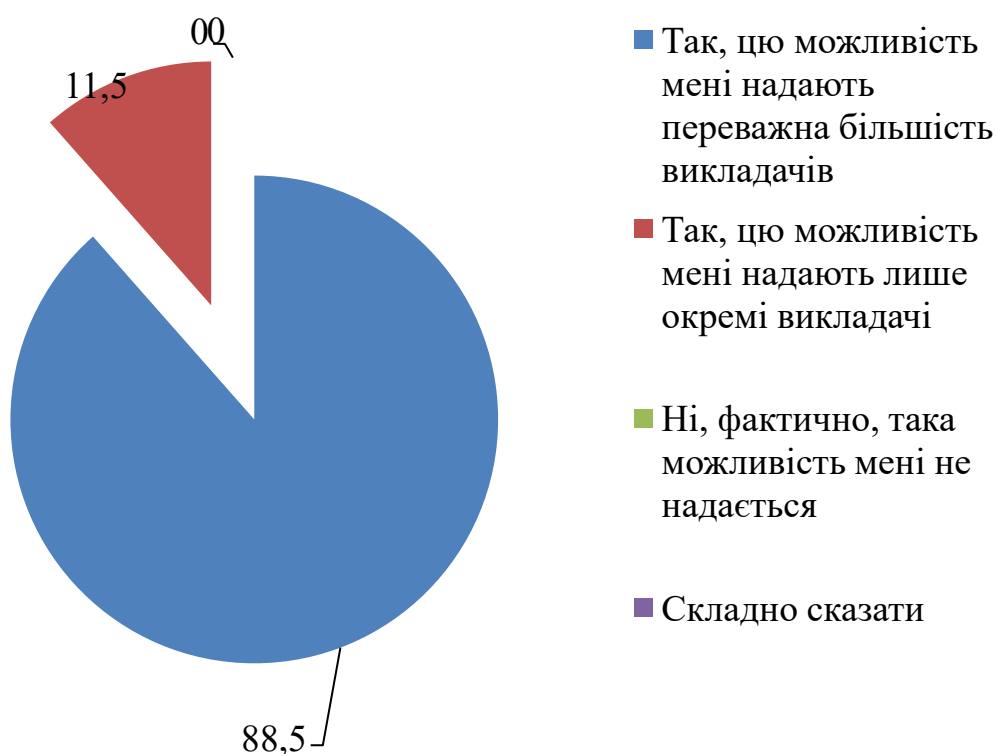

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Про відсутність такої можливості не повідомив ніхто.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (84,6 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів та 80,8 % здобувачів/-ок мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом високо оцінюють різні аспекти навчання (середній бал – 4,2 із 5) із в 0,6 балів – від 4,0 (так оцінили «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії»,

«чіткість і зрозумілість критеріїв оцінювання») до 4,6 («перелік навчальних дисциплін, що вивчаються»).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали 10 респондентів/-ок).

Частина відповідей не містила пропозицій, а тільки позитивну оцінку (40 %):

«Все добре»;

«Всім задоволена»;

«Так тримати!»;

«Мене все влаштовує, все на вищому рівні. Мирного неба, перемоги».

Побажання стосувались змісту навчальних курсів (30 %):

«Хотілося б, що робочі програми, силабуси, методичні вказівки (до практик, кваліфікаційних робіт і т.п.) були більш доступні, щоб кожен здобувач освіти міг легко самостійно їх знайти за потребою та ознайомитись з їх вмістом»;

«Моє побажання пов'язане з наданням більшої кількості літератури в вільному доступі. Інколи, щоб підготуватися до пз потрібно прочитати першоджерела, то ці книжки в інтернеті коштують дуже дорого. Інформація, що є в вільному доступі в інтернеті не завжди є коректною. Інколи, навіть, викладачі не вважають за потрібне давати лекційні презентації».

Частина пропозицій містили побажання мати більше можливостей для практичного відпрацювання набутих знань (20 %):

«Доцільним є розширення практично орієнтованих занять, інтеграція клінічних кейсів у навчальний процес та чіткіші критерії оцінювання. Також

важливо забезпечити стабільну комунікацію між викладачами і студентами та доступ до сучасних навчальних матеріалів»;

«ПРАКТИЧНІ ЗНАННЯ».

Також здобувачі/-ки говорили про «збільшення структурності» (20 %):

«Потрібно більше структурованості, особливо щодо дипломних робіт»;

«Більше структурності, іноді важко зрозуміти предмет за короткий час».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Найбільша обізнаність зафіксована щодо порядку і умов вибору студентами вибіркових дисциплін (96,2 %), а також із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (88,5 %).

Достатньо високими є показники обізнаності із заходами, які проводить психологічна служба університету (84,6 %), із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів та сприяння їхньому здоров'ю (84,6 %), а також із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (80,8 %).

Інші аспекти мають дещо нижчі, але також високі показники обізнаності: із інформацією про програми міжнародної академічної мобільності (76,9 %), процедурою реагування на порушення академічної доброчесності (76,9 %) та інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (76,9 %), а також із порядком перескладання заліків і іспитів (73,1 %).

Найменшою є обізнаність із порядком оскарження результатів заліків та іспитів (69,2 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респонденти/-ки задоволені порядком і умовами вибору студентами вибірових дисциплін (96,2 %) та платформами дистанційної освіти університету (96,2 %). Також високий рівень задоволеності спостерігається щодо консультативної підтримки з боку кафедр (88,5 %) та деканату (84,6 %).

Достатньо високими є оцінки рівня освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (80,8 %), рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (80,8 %) та рівня безпеки перебування в університеті і сприяння здоров'ю студентів (76,9 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Деяко нижчими є показники задоволеності можливістю користуватися доступом до міжнародних інформаційних ресурсів (73,1 %), рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (73,1 %) та процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (69,2 %).

Найменше здобувачі/-ки задоволені порядком перескладання заліків і іспитів (65,4 %), порядком оскарження результатів заліків і іспитів (57,7 %) та рівнем соціальної підтримки (46,2 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 57,7 % опитаних, переважна більшість задоволені взаємодією із представниками психологічної служби — 80 %.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. Про конфлікти опитаних з викладачами повідомили 7,7 % опитаних, про конфлікти з адміністрацією — 11,5 %, з іншими здобувачами освіти — 7,7 %.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, пояснюючих відповідей отримано не було.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно з розподілом відповідей, університет найкраще сприяє розвитку таких навичок, як «здатність висловлювати та відстоювати власну позицію» (80,8 %), «вміння критично мислити» (76,9 %), «вміння працювати у команді» (69,2 %) та «комунікабельність» (61,5 %).

Достатньо часто респонденти також відзначали розвиток «емоційного інтелекту» (57,7 %) та «ініціативності» (53,8 %), тоді як «активну життєву позицію» зазначила половина опитаних (50 %).

Натомість менше уваги, за оцінками здобувачів/-ок, приділяється розвитку таких навичок, як «відповідальність за власні дії» (46,2 %), «навички співпереживання» (46,2 %), «вміння самостійно приймати рішення» (38,5 %) та «вміння вести за собою» (34,6 %), що свідчить про потенціал для подальшого вдосконалення цих аспектів.

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Разом з цим, переважна більшість опитаних (80,8 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

Студентські «оцінки» є позитивними: 88,5 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою у побудуванні кар'єрної траєкторії.

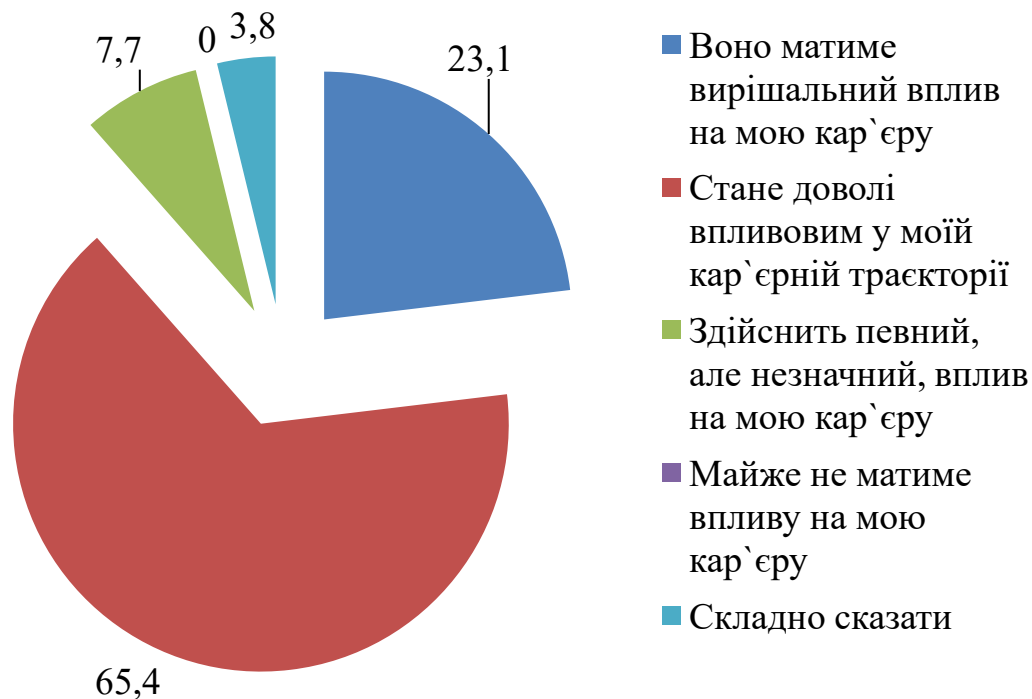

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Тих, хто вважає, що освітня програма здійснить певний, але незначний вплив на кар'єру, було 7,7 %. Таких, які вважають, що ця освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, не було. Утруднились із відповіддю 3,8 %.

Аналітичний звіт виконала 06.04.2026 р.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.